

Dôvodová správa

Vypracovanie programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a hodnotenie jeho plnenia ukladá zákon o podpore regionálneho rozvoja.

Od začiatku existencie Košického samosprávneho kraja v poradí druhý rozvojový program na úrovni samosprávneho kraja s názvom „Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovacom období 2007 – 2013“ (ďalej Plán) bol schválený Zastupiteľstvom Košického samosprávneho kraja, a to analytická časť v roku 2007 (uznesenie č. 241/2007) a strategická časť v roku 2008 (uznesenie č. 382/2008). Plán bol vypracovaný v súlade s vtedy platným zákonom č. 503/2001 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja.

Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK bol aktualizovaný (doplnený) dvakrát, a to v roku 2008 (uznesenie č. 452/2008) a v roku 2009 (uznesenie č. 592/2009). V súčasnosti predkladáme na schválenie jeho 3. aktualizáciu.

Plnenie Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja hodnotíme raz ročne. Doteraz boli vypracované 2 hodnotiace správy, prvé Vyhodnotenie plnenia Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK bolo vypracované za rok 2008 a druhé za rok 2009. V súčasnom období odbor regionálneho rozvoja, plánovania a implementácie projektov pripravuje tretiu hodnotiacu správu za rok 2010, ktorú predložíme na rokovanie Zastupiteľstva Košického samosprávneho kraja v auguste 2011.

Nový zákon 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja nadobudol účinnosť 1. januára 2009. V § 18 ods. 2 uložil vyšším územným celkom programy hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja schválené pred 1. januárom 2009 uviesť do súladu so zákonom v termíne do 1. októbra 2010. Uvedenie do súladu so zákonom znamená, že program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja je potrebné zosúladiť s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnej stratégii regionálneho rozvoja SR, ktorá bola schválená v roku 2010. Odsunutie termínu vypracovania Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja ovplyvnilo:

1. Posunutie termínu schválenia Národnej stratégie regionálneho rozvoja oproti pôvodnému termínu december 2009 až na máj 2010 (uznesenie vlády SR č. 296 z 12. mája 2010)
2. Košický samosprávny kraj čakal na zverejnenie výzvy na predkladanie projektových žiadostí na vypracovanie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja VÚC v nadväznosti na Regionálny operačný program, avšak výzva z dôvodu zrušenia Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR (jún 2010) zverejnená nebola.

V súlade so zákonom č. 539/2008 Z.z. sa zmenil aj názov Plánu na Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja (PHSR) Košického samosprávneho kraja.

Aby sme zabezpečili zákonom požadované zosúladenie s Národnou stratégiou regionálneho rozvoja, ale aj zmien v doterajších aktualizáciách, adaptáciu PHSR je potrebné realizovať v dvoch krokoch. V prvom kroku v rámci 3. aktualizácie sa PHSR modifikuje podľa prioritných oblastí stanovených v Národnej stratégii regionálneho rozvoja a v druhom následnom kroku sa rozšíri o krajské priority.

Podľa § 7 zákona č. 539/2008 Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku pozostáva z analyticko-strategickej časti a programovej časti.

Obe časti sú spracované v súlade so zákonom. Schváleniu podlieha analyticko-strategická, aj programová časť PHSR, ale pre rozsiahlosť analyticko-strategickej časti v tlačenej podobe na rokovanie Zastupiteľstva KSK predkladáme Profil kraja a kompletnú programovú časť. Pre potreby podrobného oboznámenia sa s analyticko-strategickou časťou

je táto v celom rozsahu prístupná na internetovej stránke KSK. Programová časť je rozpracovaná po úrovni priorit a aktivít. Konkrétne projekty Úradu KSK v rámci jednotlivých navrhovaných aktivít budú rozpracované postupne.

Z pohľadu finančného zabezpečenia doterajšia prax ukázala na dva zásadné problémy, s ktorými sa stretávame pri implementácii projektov nadväzujúcich na PHSR. Prvým problémom je získanie objemu finančných prostriedkov na realizáciu priorit regionálneho rozvoja z iných zdrojov, manažovaných z regionálnej úrovne alebo z národnej úrovne, avšak v úzkom partnerstve so samosprávnym krajom. Pri súčasnom stave decentralizácie kompetencií na VÚC a fiškálnej decentralizácii KSK nemá dostatok potrebných rozvojových finančných prostriedkov na realizáciu priorit PHSR. Druhý problém je, že sa nepodarilo v praxi uplatniť princíp integrovaného prístupu k schvaľovaniu predkladaných projektov z vymedzeného územia. Tento princíp pre ďalšie programovacie obdobie presadzuje Stratégia 2020.

Z tohto dôvodu navrhované finančné zabezpečenie vychádza zo systému viac zdrojového financovania, avšak garantovať rozvojové prostriedky v limitovanom rozsahu môže len rozpočet Košického samosprávneho kraja. Ostatné prostriedky nie sú nárokovateľné a ich získanie sa odvíja od úspešnosti schválených a realizovaných projektov financovaných zo zdrojov jednotlivých ministerstiev alebo štrukturálnych fondov. Pokiaľ sa týka ďalších rozvojových priorit kraja vyplývajúcich z kompetencií kraja, tie budú riešené v rámci programového rozpočtovania a v súlade so schválenými koncepčnými dokumentmi jednotlivých odborov Úradu KSK podľa kapacitných možností odborov.

Do konca roka 2011 plánujeme prípravu konsolidovaného znenia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja KSK, v ktorom budú všetky tri aktualizácie integrované do jednotného výstupu vrátane posúdenia z hľadiska vplyvov na životné prostredie.